

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0299/2000

17 oktober 2000

BETÄNKANDE

om kommissionens rapport till rådet och Europaparlamentet - Att bana väg för framtidens utbildning att främja innovation med hjälp av ny teknik (KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS))

Utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

Föredragande: Alexandros Alavanos

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samrådsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samrådsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i d fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	4
FÖRSLAG TILL RESOLUTION	
MOTIVERING	10
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, UTRIKESHANDEL, FORSKNING OCH ENERGI.....	16
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALFRÅGOR...	22
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHETSFRÅGOR	26

PROTOKOLLSIDA

Med en skrivelse av den 27 januari 2000 förelade kommissionen parlamentet sin rapport - Att bana väg för framtidens utbildning, att främja innovation med hjälp av ny teknik (KOM(2000) 23 - 2000/2090(COS)).

Vid plenarsammanträdet den 17 mars 2000 tillkännagav talmannen att rapporten hänvisats till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott, som utsetts till ansvarigt utskott, och utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi, som utsetts till rådgivande utskott och till utskottet för sysselsättning och socialfrågor (C5-0147/2000).

Vid plenarsammanträdet den 14 april 2000 tillkännagav talmannen att detta förslag även hänvisats till utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor, som utsetts till rådgivande utskott.

Vid utskottssammanträdet den 22 februari 2000 utsåg utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott Alexandros Alavanos till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 5 juni, 19 september och 10 oktober 2000 behandlade utskottet kommissionens förslag och förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet enhälligt förslaget till lagstiftningsresolution.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Giuseppe Gargani (ordförande), Vasco Graça Moura och Ulpu Iivari, (vice ordförande), Konstantinos Alyssandrakis (suppleant för Alexandros Alavanos), Ole Andreasen, Pedro Aparicio Sánchez, Giorgio Celli, Christine de Veyrac, Jillian Evans (suppleant för Christa Prets), Marco Formentini, Janelly Fourtou, Geneviève Fraisse, Lissy Gröner, Cristina Gutiérrez Cortines, Ruth Hieronymi, Othmar Karas, Elizabeth Lynne, Lucio Manisco, Mario Walter Mauro, Pietro-Paolo Mennea, Jens Dyhr Okking, Barbara O'Toole, Doris Pack, Roy James Perry, Peter Sichrovsky, The Earl of Stockton, Kathleen Van Brempt, Luckas Vander Taelen, Eurig Wyn, Teresa Zabell Lucas, Sabine Zissener och Myrsini Zorba (suppleant för Phillip Whitehead).

Yttrandena från utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi, utskottet för sysselsättning och socialfrågor och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor bifogas detta betänkande.

Betänkandet ingavs den 17 oktober 2000.

Fristen för att inge ändringsförslag till detta betänkande kommer att anges i förslaget till föredragningslista för den sammanträdesperiod vid vilken betänkandet skall behandlas.

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

Europaparlamentets resolution om kommissionens rapport till rådet och Europaparlamentet - Att bana väg för framtidens utbildning, att främja innovation med hjälp av ny teknik (KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens rapport (KOM(2000) 23 - C5-0147/2000 ¹),
- med beaktande av artiklarna 126 och 127 i EG-fördraget,
- med beaktande av kommissionens meddelande (KOM(2000) 318 ²),
- med beaktande av sin resolution av den 10 oktober 1985 om den nya informationstekniken och skolsystemen ³,
- med beaktande av sin resolution av den 11 november 1986 om utbildning och yrkesutbildning inom den nya tekniken ⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 13 mars 1997 om informationssamhället, kultur och utbildning ⁵,
- med beaktande av slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon den 23-24 mars 2000 om övergången till en konkurrenskraftig, dynamisk och kunskapsbaserad ekonomi,
- med beaktande av slutsatserna från Europeiska rådet i Santa Maria da Feira den 19-20 juni 2000 om uppföljningen av Europeiska rådet i Lissabon,
- med beaktande av artikel 47.1 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott och yttrandena från utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi, utskottet för sysselsättning och socialfrågor och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor (A5-0299/2000), och av följande skäl:
 - A. Vi lever i dag i ett informationssamhälle i ständig utveckling som inte går att undvika och där den nya tekniken spelar en allt viktigare roll.
 - B. Vid Europeiska rådet i Lissabon (23-24 mars 2000) fastställdes det att varje medborgare måste få de kunskaper som behövs för att bo och arbeta i det nuvarande och framtida informationssamhället. Det är framför allt viktigt att utbildningsväsendet får de medel som behövs för att de unga skall behärska de nya kunskaps- och kommunikationsverktygen och anpassa sig till den mycket snabba tekniska utvecklingen. Det är mot bakgrund av detta som e-learninginitiativet (en pedagogisk

¹ Ännu inte offentliggjort i EGT.

² Ännu inte offentliggjort i EGT.

³ EGT C 288, 11.11.1985, s. 128.

⁴ EGT C 322, 15.12.1996, s. 55.

⁵ EGT C 115, 14.4.1997, s. 116.

komplettering till e-Europa) lanserades.

- C. Den nya kopplingen mellan informations- och kommunikationstekniken (IKT) och utbildningsområdet är en del av en större helhet som Europeiska rådet i Lissabon införde, såsom skapandet av ett lärande samhälle, med andra ord en vilja att se till att hela den europeiska befolkningen utbildar sig under hela sitt liv.
- D. Oberoende av de begränsningar som subsidiaritetsprincipen innebär bör medborgarna erbjudas kostnadsfria tjänster som utarbetats vid Europeiska unionens institutioner och som gör det lättare för medborgarna att delta i program, metoder och innehåll på IKT-området.
- E. Medlemsstaterna är eniga om att alla utbildningsanstalter i Europa måste förses med medel så att de får tillgång till ny teknik (med tanke på alla de möjligheter som den erbjuder) och att "den digitala kulturen" måste förallmänligas och i grund och botten demokratiseras.
- F. Europa ligger delvis efter Förenta staterna i användningen av informations- och kommunikationsteknik på utbildningsområdet. I dagens läge måste varje europeisk medborgare ha grundläggande kunskaper i den nya tekniken för att Europa skall kunna behålla sin framtida konkurrenskraft och innovationskapacitet och sin ställning som en världsmakt av rang.
- G. Utvecklingen av IKT måste vara komplett och inbegripa hårdvara, mjukvara och indikatorer på kvalitetsinnehåll.
- H. Även om handel och jordbruk historiskt sett är de viktigaste grundvalarna inom EU kan unionen inte längre enbart koncentrera sig på dessa sysselsättningar. I stället bör EU skapa en dynamisk utveckling och börja bygga ett Europa som baserar sig på kunskap, kultur och värderingar. Tanken på ett europeiskt medborgarskap måste fortfarande utvecklas, och det bästa sättet att blåsa liv i den är att ge utbildningen en större betydelse inom EU.
- I. Den nya tekniken har flera goda egenskaper och erbjuder outnyttjade pedagogiska möjligheter som kan kompensera bristerna i de traditionella undervisningsmetoderna. Användningen av den nya tekniken bör komplettera de traditionella metoderna och inte komma i konflikt med dem.
- J. För att bättre utnyttja den nya tekniken i utbildningen är det nödvändigt att lära eleverna att söka efter och hantera innehållet ("lära ut att lära") och inte bara memorera det.
- K. IKT är ett verktyg eller stöd som måste kompletteras med en politik som är inriktad på utbildningens innehåll, användning och kvalitet, och myndigheterna eller utbildningsanstalterna skall svara för dess förvaltning.
- L. Informations- och kommunikationstekniken kan bidra till att förbättra undervisningen och utbildningen, eftersom den kan användas fortlöpande och upprepas, i användarens takt. Den gynnar också interaktivitet och aktiv inläring, med andra ord inläring genom nyfikenhet, upptäckter och experiment. Framför allt leder den till att anstalterna

öppnar sig utåt och stimulerar lusten att lära sig främmande språk och bygger broar mellan det som händer i skolan och det som händer utanför den, inklusive det som sker utomlands (nätverk för informationsutbyte med museer, bibliotek, forskningsinstitut och övriga skolor).

- M. Den nya tekniken kan vara till stor hjälp för personer som lider av funktionshinder eller inlärningssvårigheter. Den moderna tekniken kan göra det möjligt för vissa personer (exempelvis barn till migrerande arbetstagare, invånarna i de yttersta randområdena och äldre personer), som inte regelbundet kan ta sig till traditionella utbildningsanstalter, att följa en utbildning och dra nytta av ett ständigt lärande.
- N. I enlighet med jämlikhetsprincipen bör lika tillgång till den nya tekniken garanteras så att ingen utesluts från information och kunskaper. Tvärtom torde den nya tekniken göra det möjligt att öka den sociala sammanhållningen.
- O. Då ny teknik införs i skolorna finns det en möjlighet att anpassa undervisningen till verkligheten och kraven inom arbetsvärlden och erbjuda de unga en utbildning som de behöver i sitt vardagsliv men också i sitt framtida yrke.
- P. Att förse skolorna med datorer är inte ett mål i sig. Datorn är framför allt ett arbetsredskap, ett pedagogiskt instrument. Man skall alltså inte tro att den kan ersätta eller konkurrera med det privilegierade förhållande som råder mellan en elev och en lärare, och inte heller med den närvaro och ömsesidighet som finns mellan personer.
- Q. Det främsta ändamålet med utbildning är att överföra kunskap och know-how så att studenterna kan bli verkligt självständiga. Detta bör i synnerhet vara fallet vid användningen av ny teknik. Förutsättningen för att den nya tekniken skall kunna användas på ett effektivt sätt för undervisningsändamål är att kompetent personal, som fått en specialiserad, fortlöpande och utvecklingsbar utbildning, finns närvarande och följer undervisningen.
- R. Med tanke på de många möjligheter som den nya tekniken erbjuder och den obegränsade mängd information som finns tillgänglig på nätet kan användningen av IKT på utbildningsområdet endast effektivteras om utrustningen och innehållet är tillförlitliga och relevanta samt om förberedelserna i ett tidigare skede varit noggranna.
- S. Införandet av IKT förefaller vara ett lämpligt tillfälle för medlemsstaterna att på det hela taget fundera på utbildningsarbetet i dess helhet (såsom program, läsårets uppläggning och metoder för att godkänna kunskaperna), framför allt vad som skall prioriteras och hur det skall göras.
- T. Informationssamhället för med sig både risker och stora möjligheter som gör det nödvändigt att definiera en klar rättslig ram, framför allt för att skydda minderåriga för ett innehåll som inte riktar sig till dem.
- 1. Parlamentet tar del av kommissionens rapport samt olika oroväckande frågor som man redogör för där, såsom underskottet i Europa jämfört med Förenta staterna när det gäller innovation och teknik och det faktum att majoriteten av EU:s utbildningsanstalter fortfarande inte är tillräckligt välutrustade,

2. uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra ytterligare ansträngningar för att överbrygga klyftan mellan Europeiska unionen och Förenta staterna när det gäller att använda och behärska datateknik både inom utbildnings- och företagssektorn,
3. välkomnar rekommendationerna i kommissionens rapport "Att bana väg för framtidens utbildning – Att främja innovation med hjälp av ny teknik", särskilt vad gäller främjandet av innovation, utvecklingen av kvalitetsutbudet och stärkandet av den sociala sammanhållningen,
4. välkomnar de framgångar som medlemsstaterna uppnått i sina nationella handlingsplaner för att integrera IKT-verktygen i skolorna,
5. påpekar att medlemsstaterna inom ramen för sysselsättningsriktlinjerna för år 2000 har satt som mål att till slutet av 2002 ha utrustat sina skolor med datorer och underlättat tillgång till Internet och uppmanar medlemsstaterna att närmare fastställa de allmänna målen på grundval av konkreta kvantitativa och kvalitativa indikatorer,
6. gläder sig åt att kommissionen understryker att det är ytterst viktigt att främja och bibehålla flerspråkigheten och den kulturella mångfalden då ny teknik införs i skolorna; anser att detta inte får leda till att vissa språk blir förhärskande i förhållande till andra, eftersom en total jämlikhet mellan de officiella språken är en av de grundläggande principerna i unionen,
7. uttrycker sin tillfredsställelse över de förslag som Europeiska rådet och kommissionen nyligen lagt fram om främjande av informations- och kommunikationsteknik i skolorna och uppmanar kommissionen att kontinuerligt följa hur effektiva åtgärderna är, vilka framsteg som gjorts och generaliseringen av bästa praxis,
8. uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att se till att kvinnor och män skall ha allmän tillgång till den nya tekniken med bättre åtkomstavgifter, högsta möjliga kostnadseffektivitet och en större diversifiering och kvalitet på tjänsterna; det är viktigt att bevara vars lands egenart och att minska skillnaderna i villkoren för tillgång till IKT för att främja europeiskt innehåll och tillgången till detsamma,
9. konstaterar att det finns betydande skillnader mellan de olika medlemsstaterna när det gäller deras förmåga och möjlighet att utforska ny teknik inom skolväsendet och att man måste se till att minska, eller till och med eliminera, dessa skillnader,
10. uppmanar kommissionen att se till att kvinnor och män har lika tillgång till utbildning och yrkesutbildning som syftar till att utbilda fackmän för informationssamhället,
11. påpekar att för genomförandet av ett socialt rättvist informationssamhälle måste alla medborgare oavsett socioekonomiska förhållanden, kön och ålder ha tillgång till informations- och kommunikationstekniken och uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna och kommissionen
 - att främja åtgärder som underlättar alla elevers tillgång till informations- och kommunikationstekniken även utanför den ordinarie skolundervisningen,

- att främja kunskapsutbyte mellan elever och föräldrar när det gäller informations- och kommunikationsteknik,
 - att vid utvecklandet av undervisningsprogramvara särskilt lägga vikt vid svaga och handikappade elevers särskilda behov,
12. beklagar att kommissionens rapport enbart betraktar utbildning ur en klassisk synvinkel, dvs. undervisning av barn och ungdomar i skolor, och att den inte beaktar den viktiga frågan om ett livslångt lärande som berör vuxna och samtliga personer som befinner sig utanför det traditionella utbildningssystemet men som önskar få mer kunskap och gå en utbildning, något som till fullo överensstämmer med det mål som Europeiska rådet i Lissabon fastställde om att införa ett lärande samhälle,
 13. kräver att de nya teknikerna ställs till alla medborgares förfogande, även de som gått ut skolan och de som inte längre har en plats på arbetsmarknaden, genom att skapa "telematiktorg" i kommunerna i varje region i Europeiska unionen,
 14. noterar kommissionens rekommendation där det understryks att det tyvärr råder brist på undersökningar om hur IKT används i skolorna och uppmanar de behöriga organen att införa och använda exakta och relevanta indikatorer som möjliggör en seriös utvärdering och en fortgående uppföljning av de metoder som fastställts,
 15. uppmanar kommissionen att omedelbart gå in för att lösa frågan om det vetenskapliga sammanhang som råder mellan informations- och kommunikationsteknik och skolresultaten, genom att låta utföra studier och genom att vidta alla de åtgärder som kan tänkas ha effekt för att investeringarna skall ge mätbara resultat,
 16. påpekar att behovet av att införa informations- och kommunikationsteknik i skolsystemet inte får leda till överdriven information utan måste kombineras på ett ändamålsenligt sätt med elevernas behov av fritid och av att odla sin fantasi och kreativitet också på andra områden och man bör på alla sätt ta hänsyn till de psykologiska aspekterna av deras ålder och bidra till att utveckla kommunikationen inom skolgruppen,
 17. uppmanar kommissionen att med medel från strukturfonderna införa utbildning av lärare i användningen av IKT bland de prioriterade ämnena i de program som omfattar livslångt lärande,
 18. föreslår att system för utbildning och pedagogik skall främjas såväl genom offentliga medel som med hjälp av privata investeringar i ny teknik i syfte att påskynda införandet av dessa nya system,
 19. uppmanar kommissionen att med respekt för subsidiaritetsprincipen stödja medlemsstaterna vid genomförandet av e-learninginitiativet, framför allt genom att underlätta deras åtgärder för att införa ett nätverk för utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna,
 20. uppmanar kommissionen att lägga fram en plan för hur de offentliga investeringarna i

informations- och kommunikationsteknik skall kunna utnyttjas maximalt; anser att denna plan också bör omfatta problematiken i anslutning till digitala bibliotek och offentliga platser som erbjuder tillträde till digital anslutning, för att man skall lyckas minska på ojämlikheten och bättre kunna tjäna allmänhetens och de europeiska medborgarnas intressen,

21. erinrar om att en fjärdedel av de arbetstillfällena som skapats under 1990-talet finns inom verksamheter som är knutna till informationssamhället och att denna tendens på arbetsmarknaden kvarstår; anser att det följaktligen är nödvändigt att på lämpligt sätt förbereda studenterna så att de kan anpassa sig till en arbetsmarknad som domineras av den nya tekniken,
22. begär att investeringar kontinuerligt görs inom utbildningssektorn för att klara av de snabba förändringarna inom den nya tekniken,
23. uppmanar kommissionen att, för att bevisa sitt stöd för Bolognaavtalen om inrättandet av ett universitetsorienterat kunskapsområde, främja gemensamma program för utveckling av IKT i syfte att främja partnerskap mellan olika universitet för att sprida gemensam kunskap och på frivillig basis utfärda enhetliga examensbevis,
24. uppmanar kommissionen att utveckla program för att främja kunskapens rörlighet, tekniskt och vetenskapligt samarbete samt tekniköverföring och att främja ett närmande av de språk och den mjukvara som används inom informations- och kommunikationstekniken,
25. uppmanar kommissionen att i samråd med medlemsstaterna aktivera gemenskapsinstrumenten och gemenskapsprogrammen för att nå de mål som man tillsammans fastställt; uppmanar sålunda medlemsstaterna att använda sina anslag inom ramen för strukturfonderna för att se till att skolorna utrustas och lärarna utbildas, samtidigt som man kan planera att bidra med utbildnings-, kultur- och forskningsprogram,
26. uppmanar unionen och medlemsstaterna att främja utbildningen inom den nya tekniken och att ge företagen adekvat tekniskt och finansiellt stöd för att klara av de snabba förändringarna inom IKT-sektorn, däribland framför allt stöd till små och medelstora företag, mikroföretag och hantverk så som begärs i det fleråriga programmet för företag och företagsamhet 2001-2005,
27. betonar vikten av främjandet av informations- och kommunikationsteknik såväl inom utbildningen som i företagen för att klara de utmaningar som den nya ekonomin medför, bekämpa den sociala utslagningen samt hämta in förseningen vad gäller den ekonomiska utvecklingen inom vissa regioner i unionen,
28. betonar att informations- och kommunikationsteknik skapar ett socialt och ekonomiskt område av gränsöverskridande karaktär, vilket man måste ta hänsyn till vid utarbetandet av social och ekonomisk politik liksom politik för utbildning, yrkesutbildning och arbete,
29. uppmanar rådet och kommissionen att inrätta statliga eller offentliga nät för

utbildningsorienterad information och kommunikation för att garantera att det finns teknisk infrastruktur,

30. uppmanar kommissionen och rådet att, med tillämpning av artikel 158 (f.d. artikel 130a) i fördraget, där det står att man skall sträva efter "att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna eller öarna, inbegripet landsbygdsområden", och med utgångspunkt i strukturfondernas finansieringsram, inleda ett program för inrättandet av ett europeiskt utbildningsnät för informations- och kommunikationsteknik i vilket offentliga eller privata utbildningscentra kan delta på frivillig basis; anser att syftet är att skapa offentliga nät för informations- och kommunikationsinfrastruktur,
31. rekommenderar kommissionen att analysera den utrustning som används i undervisningen på IKT-området samt hur denna tillämpas i de olika länderna, vilket är det enda sättet för att kunna komplettera och tillhandahålla stöd för inläring på IKT-området,
32. uppmanar medlemsstaterna att göra det obligatoriskt att ge lärare och framtida lärare i den nya tekniken en grundutbildning samt framför allt en fortsatt utbildning (något som inte är fallet i mer än hälften av de europeiska länderna); anser att man bör göra detta för att se till att alla lärare på ett effektivt sätt får den behörighet som de behöver för att kunna använda tekniken för ett pedagogiskt ändamål och att de behandlar den nya tekniken, och i synnerhet Internet, på ett kritiskt sätt (t.ex. lär de unga skillnaden mellan information och reklam, mellan fiktion och verklighet och mellan virtuellt och reellt),
33. uppmanar medlemsstaterna att vidta prioriterade åtgärder till förmån för mindre gynnade områden och känsliga och svaga grupper (såsom kvinnor, äldre personer, minoriteter, personer med funktionshinder och lågt utbildade personer) genom att ge dem ett målinriktat stöd som gör det möjligt för dem att nå en tillfredsställande kunskapsnivå och som skulle möjliggöra en optimalare fördelning av resurserna,
34. uppmanar medlemsstaterna att främja omstruktureringen av utbildnings- och yrkesutbildningsanstalter till anstalter för många ändamål som är öppna för alla, något som man också rekommenderar i slutsatserna från Europeiska rådet i Lissabon; uppmanar också biblioteken att fullt ut spela den viktiga roll som de har när det gäller alla personers tillgång till nät och multimedieinnehåll,
35. uppmanar rådet och kommissionen att det med hänsyn till alla som önskar utveckla sina kunskaper i Europa, oberoende av nationalitet och social ställning, skall utformas kvantitativa och kvalitativa minimiindikatorer för hård- och mjukvara samt för innehållets kvalitet och lämplighet,
36. efterlyser att utbildningssystemet skall fokusera på det pedagogiska systemet genom att använda ny teknik och kvalitativt innehåll som grund för inläring och kunskap,
37. uppmanar kommissionen att inom ramen för gemenskapsprogrammen för forskning samt för allmän utbildning och yrkesutbildning stödja produktion och spridning av högklassiga pedagogiska programvaror,

38. uppmanar medlemsstaterna att främja att det skapas förbindelser mellan skolor och sociala organismer och företag för att dessa tillsammans skall utarbeta ett relevant utbildningsmaterial av hög kvalitet som motsvarar elevernas verkliga behov och som sålunda på ett effektivt sätt kan integreras i en fortsatt inlärningsprocess samtidigt som man måste se till att detta partnerskap inte skadar innehållets objektivitet och trovärdighet,
39. understryker att införandet av informations- och kommunikationsteknik inte bara får vara en process ”uppifrån” utan måste ske på ett övergripande sätt i hela samhället, eftersom omständigheterna och problemens natur är av mycket olika slag, och anser därför att föräldraföreningar, lärare och psykologer bör uppmuntras att delta i dessa processer,
40. betonar att ett samarbete mellan medlemsstaterna och unionen även i fortsättningen en avgörande faktor för att man skall lyckas, eftersom medlemsstaterna upprättat olika strategier och handlingslinjer för att främja spridning av och utbildning i hur man inom utbildningsväsendet skall använda den nya tekniken,
41. uppmanar medlemsstaterna att införa skatteincitament för tillhandahållare av multimedieutrustning och multimedietjänster som tillämpar förmånligare tariffer för utbildningsanstalter,
42. välkomnar kommissionens avsikt att främja snabb Internettillgång för studenter och hoppas att dessa ansträngningar även omfattar samordning med det europeiska forskningsområdet,
43. uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att minska priset på telekommunikationer och i synnerhet kostnaderna för tillgång till Internet såsom Europeiska rådet i Santa Maria da Feira den 19-20 juni 2000 rekommenderade,
44. uppmanar gemenskapens finansiella organ, exempelvis Europeiska investeringsbanken (EIB) att ta del i den utrustning och utbildning som medlemsstaterna enats om,
45. anser att problemet med skolornas anpassning till informations- och kommunikationsteknikens mycket snabba utveckling och åldrande måste studeras med hänsyn till budgeten, den tekniska infrastrukturen, utbildningens kontinuitet; kräver att sådana studier skall genomföras av STOA,
46. uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, rådet samt medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Inledning

Även om utbildning inte erkänts som ett privilegierat område för åtgärder och gemenskapspolitik sedan man började bygga Europa har man, till följd av tidens krav, nu i några års tid arbetat med att rätta till missförhållandena samt med att skapa en vilja för att ge utbildningen den plats som den förtjänar inom EU. Det är viktigt att konstatera att man i Maastrichtfördraget klart och tydligt erkände att utbildning och yrkesutbildning är viktigt, framför allt i artiklarna 126 och 127.

Detta erkännande går hand i hand med att man i allmänhet blivit medveten om att EU inte längre kan vara och förbli en ekonomisk sammanslutning av länder, utan att EU framför allt bör vara en gemenskap bestående av personer, individer. Institutionerna kommer därför i framtiden att fästa större uppmärksamhet vid allting som på nära håll berör unionsmedborgarnas liv, och utbildningen spelar en framträdande roll bland de frågor som för närvarande prioriteras i Europa.

EU understryker för närvarande hur viktigt kunskap och information är. Den värld som vi lever i står för en mycket stor del av vetenskapen. Denna tendens kommer att förstärkas då den nya tekniken utvecklas och bekräftar sålunda det nuvarande informationssamhällets framsteg. Mot bakgrund av denna situation har EU emellertid valt att anpassa sig till de nu gällande kraven och att införa en politik som främjar användningen av den nya tekniken, framför allt på utbildningsområdet.

De odiskutabla fördelarna med den nya tekniken

Införandet av IKT i skolorna innebär en unik möjlighet att reflektera över inlärning och att förbättra undervisningen. Den nya tekniken för med sig nya och oersättliga fördelar som gör att den på ett idealiskt sätt kompletterar de traditionella undervisningsmetoderna. Den kan rätta till de strukturella svagheterna i undervisningen så som den är utformad för tillfället. De verksamheter som IKT erbjuder utgår i allmänhet från interaktivitet. IKT kan sålunda göra det möjligt att kompensera för att studenter eventuellt är alltför passiva och alltför ofta reduceras till enkla åhörare. Dessutom bidrar IKT till att anstalterna, och sålunda också studenterna, öppnar sig utåt.

Då man främjar medborgarnas kunskap om och behärskande av dessa nya verktyg ger man dem möjligheter att på ett betryggande sätt utvecklas i det nuvarande och framtida samhället. Detta är särskilt viktigt när det gäller arbetsmarknaden som blir allt mer krävande och där det nuförtiden nästan systematiskt krävs åtminstone grundläggande datakunskaper. Men detta är också intressant i privatlivet. E-posten är en ny kommunikationsform, samtidigt som användningen av den nya tekniken och användningen av nätet gör det möjligt för var och en att när som helst släcka sin kunskapsörst och upprätthålla sina kunskaper enkelt och på ett självständigt sätt.

En ambitiös europeisk politik

Europa bör bibehålla sin roll som en dynamisk gemenskap och ett impulsgivande centrum och kraftigt sporra medlemsstaterna att lansera kampanjer för att göra folk medvetna om den nya tekniken samt införa allmänna program för att utrusta alla utbildningsanstalter. Europa bör sålunda främja en ständig förbättring av befolkningens allmänna kunskapsnivå och verkligen sträva efter att bli ett lärande samhälle, ett konkurrenskraftigt samhälle som baserar sig på kunskap och använder den som drivkraft.

EU kommer att fortsätta sina nuvarande åtgärder som går ut på att erkänna att unionen ligger efter i utvecklingen jämfört med Förenta staterna samt att handla snabbt för att ta igen försprånget och framför allt att passera det för att bli bättre än amerikanerna. Unionen ämnar också inom de närmaste åren bli den främsta ekonomin i världen som grundar sig på kunskap och innovation i enlighet med det mål som Europeiska rådet i Lissabon fastställde den 23-24 mars 2000.

För att nå dessa ambitiösa mål vidtar EU konkreta åtgärder. Allt sedan mitten av 1980-talet har EU intresserat sig för de olika möjligheter som IKT erbjuder och har insett allt det pedagogiska intresse som integrationen av IKT i undervisningssystemet kan ge upphov till. Enligt alla de undersökningar som har gjorts och trots den klara bristen på kvalitativa indikatorer förefaller det ändå klart att den nya tekniken inte har blivit så vanlig som man hade kunnat önskat sig och att en optimal användning av den kapacitet som IKT erbjuder på utbildningsområdet fortfarande saknas i många medlemsstater. Det är därför som e-learninginitiativet nyligen lanserades. Initiativet syftar till att utrusta skolorna och sprida integrationen av IKT inom pedagogiken. Materialet, innehållet och tjänsterna måste vara kvalitativt sett högtstående och göra det möjligt för var och en att självständigt använda sig av tekniken. Unionen öppnar sig allt mer för den snabba tekniska utvecklingen, vilket ger den stor kapacitet att anpassa sig till framstegen.

Ändringar som måste göras

Det är i vilket fall som helst viktigt att understryka att svagheter och problem i samband med IKT och införandet av tekniken i skolorna fortbestår i Europa, trots de ansträngningar som gjorts. Först och främst ligger EU efter i utvecklingen jämfört med Förenta staterna. Det finns inte utrustning, eller tillräckligt med utrustning, i klassrummen och lärarna har inte nödvändigtvis utbildats i att använda den nya tekniken inom pedagogiken. Dessutom saknas det en gemensam politik som skulle omfatta alla initiativ och som skulle göra det möjligt att sprida de bästa tillvägagångssätten. Programmen är fortfarande i alltför hög grad beroende av enskilda lärares välvilja.

Man kan för övrigt notera stora skillnader i medborgarnas tillgång till den moderna tekniken. Skillnaderna förekommer på många olika nivåer, mellan individer, anstalter, regioner och länder. En av de största utmaningarna för EU är att se till att alla har samma möjligheter att få tillgång till dessa nya kunskaps- och informationskällor. Det mest alarmerande problemet i dessa skillnader är att skillnaderna skapar en klyfta mellan Nord- och Sydeuropa, en klyfta som redan mycket ofta konstaterats på många olika områden. Med tanke på den jämlikhets- och sammanhållningsprincip som råder inom unionen bör skillnaderna minskas så mycket som möjligt och alla bör ha lika tillgång till IKT oberoende av var de bor.

Dessa ansträngningar är också nödvändiga för att utvidgningen av unionen närmar sig. Trots

att medlemsstaterna blir allt fler bör EU kunna bibehålla sin sammanhållning.

Slutligen kan inte Europa nöja sig med att enbart ge åt de yngsta möjligheten att behärska tekniken. Utbildningen måste i dagens läge ske i ett större sammanhang och måste vara starkt knutet till kulturen och livslångt lärande. Tillgången till kunskap och information får varken stöta på gränser eller diskriminering.

Den revolution på utbildningsområdet, som införandet av IKT i alla medlemsstaters skolor innebär, utgör för EU ett unikt tillfälle att ge en mer europeisk dimension åt undervisningen tack vare att innehållet är specifikt (europeisk programvara) och att alla europeiska skolor ansluts till nätet. Den virtuella rörligheten införs sålunda som ett komplement och många gånger som en utgångspunkt för en verklig rörlighet inom unionen.

21 september 2000

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR INDUSTRIFRÅGOR, UTRIKESHANDEL, FORSKNING OCH ENERGI

till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

över rapporten från kommissionen till rådet och Europaparlamentet - Att bana väg för
framtidens utbildning - Att främja innovation med hjälp av ny teknik
(KOM(2000) 23 - C5-0147/2000 - 2000/2090(COS))

Föredragande av yttrande: Willy C.E.H. De Clercq

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 19 april 2000 utsåg utskottet för industrifrågor, utrikeshandel,
forskning och energi Willy C.E.H. De Clercq till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 13 och 19 september 2000 behandlade utskottet förslaget till
yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet nedanstående ändringsförslag med
32 röster för och 1 nedlagd röst.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Carlos Westendorp y Cabeza
(ordförande), Nuala Ahern och Peter Michael Mombaur (vice ordförande), Ward Beysen
(suppleant för Nicholas Clegg), Yves Butel, Felipe Camisón Asensio (suppleant för
Concepció Ferrer), Giles Bryan Chichester, Claude J.-M.J. Desama, Harlem Désir, Glyn Ford,
Jacqueline Foster (suppleant för Malcolm Harbour), Pat the Cope Gallagher, Neena Gill
(suppleant för Erika Mann), Norbert Glante, Lisbeth Grönfeldt Bergman (suppleant för
Anders Wijkman), Michel Hansenne, Werner Langen, Marjo Tuulevi Matikainen-Kallström,
Eryl Margaret McNally, Elizabeth Montfort, Angelika Niebler, Reino Kalervo Paasilinna,
Yves Piétrasanta, Samuli Pohjamo (suppleant för Colette Flesch), John Purvis, Imelda Mary
Read, Mechtild Rothe, Esko Olavi Seppänen, Astrid Thors, Jaime Valdivielso de Cué, Alejo
Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto och Myrsini Zorba.

KORTFATTAD MOTIVERING

Detta yttrande rör två dokument som lagts fram av Europeiska kommissionen, dels kommissionens rapport "Att bana väg för framtidens utbildning – Att främja innovation med hjälp av ny teknik" (KOM(2000) 23), dels meddelandet "eLearning – Att planera morgondagens utbildning" (KOM(2000) 318).

1. I kommissionens rapport "Att bana väg för framtidens utbildning – Att främja innovation med hjälp av ny teknik" görs en sammanfattning av de framsteg som medlemsstaterna har gjort i fråga om utvecklingen av nationella handlingsplaner för att integrera de verktyg som den nya informations- och kommunikationstekniken (IKT) utgör inom skolutbildningen.

Föredraganden av yttrandet välkomnar dessa framsteg vad gäller främjandet av innovation, utvecklingen av kvalitetsutbudet och stärkningen av den sociala sammanhållningen. Dessa faktorer är grundläggande för att genomföra den målsättning som syftar till att utbilda unga européer och hjälpa dem att anpassa sig till den nya ekonomin.

Föredraganden av yttrandet betonar vikten av att snabbt överbrygga den klyfta som existerar mellan utvecklingen av informations- och kommunikationsteknik i USA – där studenterna redan kan utnyttja ett stort utbud av datautrustning – och i Europeiska unionen: en sådan eftersläpning riskerar att utsätta unga européer för en försening, både när det gäller kvaliteten på studierna och deras utbildning i syfte att finna arbete.

Föredragande av yttrandet pekar på den snabba takt med vilken den nya tekniken utvecklas och förändras. Därför uppmanar han till investeringar på utbildningsområdet för att de strukturer som erbjuds studenterna inte skall vara föråldrade i förhållande till förändringarna utan stegvis följa den utveckling som sker inom IKT-världen.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas lärarutbildningen: trots den goda kvaliteten stöter man fortfarande på relativa brister i lärarutbildningen vad gäller de verktyg och inlärningsmöjligheter som informations- och kommunikationstekniken erbjuder.

Med tanke på affärsvärldens behov, uppmanar föredraganden av yttrandet Europeiska unionen och medlemsstaterna att inte bortse från behovet av att hjälpa företagen med tekniskt och finansiellt stöd för att de själva skall kunna utnyttja den nya tekniken och garantera en god utbildningsnivå för sina anställda. I detta hänseende måste främjandet av informations- och kommunikationstekniken både i skolorna och i företagen gå hand i hand. Genom att satsa på båda samtidigt förser sig unionen och de femton medlemsstaterna med de instrument som krävs för att försäkra sig om att den nya ekonomin inte bara innebär en utmaning utan framför allt en framgång och att riskerna för en marginalisering på ekonomisk och social nivå begränsas eller till och med elimineras.

Sammanfattningsvis begär föredraganden av yttrandet att särskild uppmärksamhet ägnas den gränsöverskridande dimensionen av utvecklingen av ny teknik på social, ekonomisk och utbildningsnivå. Medlemsstaterna liksom unionen uppmanas således att koncentrera sina krafter på detta faktum när det gäller utarbetandet av politiska riktlinjer inom

utbildning och arbete.

2. Meddelandet om eLearning är en uppföljning av det mål som ställts upp av Europeiska rådet i Lissabon. Europeiska unionen bör "bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning". Den utgör dessutom en fördjupning av de mål som ställts upp i kommissionens meddelande "eEurope – ett informationssamhälle för alla", där man bland åtgärderna kunde finna "Europeisk ungdom på väg in i den digitala tidsåldern" och "Snabbare Internet för forskare och studenter".

I detta sammanhang utgör utbildningsvärlden en prioritering. Utbildning av morgondagens vuxna och deras lärare får inte försummas med tanke på kunskapsområdets snabba utvecklingstakt.

Föredraganden av yttrandet uttalade sig positivt om detta meddelande och vädjar till medlemsstaternas politiska vilja och till ett nära samarbete mellan de femton och Europeiska unionen så att de mål som ställs upp till fullo kan uppnås. Han vädjade även till forskare och företag att bidra genom att sträva mot dessa mål.

Å andra sidan begär han ett klagande från kommissionen om vilka åtgärder som bör vidtas och vilka finansiella medel som kommer att användas för detta, såväl i fråga om gemenskapsbudgeten som medlemsstaternas bidrag. Ett förtydligande efterfrågas också när det gäller vilka finansiella resurser som skall tilldelas från de europeiska fonderna (strukturfonderna, fonder för forskning) till de initiativ som planeras genom eLearning.

Vidare betonar föredraganden av yttrandet de kostnader som familjerna och skolorna måste bära när det gäller inköp av datorer och för att få tillgång till Internet, och han skulle vilja se att de minskade så att de mål som ställts upp i meddelandet kan uppnås.

Slutligen önskar föredraganden av yttrandet att det sker en samordning mellan de initiativ som planeras genom eLearning och det europeiska området för forskningsverksamhet, och ber kommissionen uppmuntra framställning av utbildningsprogramvara och multimedia på alla EU-språk i samarbete med näringslivet.

SLUTSATSER

Utskottet för industrifrågor, utrikeshandel, forskning och energi uppmanar utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott som ansvarigt utskott att i förslaget till resolution som skall antas införa följande:

1. välkomnar de framgångar som medlemsstaterna uppnått i sina nationella handlingsplaner för att integrera verktygen för informations- och kommunikationsteknik (IKT) i skolorna,
2. välkomnar rekommendationerna i kommissionens rapport "Att bana väg för framtidens utbildning – Att främja innovation med hjälp av ny teknik", särskilt vad gäller främjandet av innovation, utvecklingen av kvalitetsutbudet och stärkningen av den sociala sammanhållningen,
3. uppmanar kommissionen att ta initiativ för att främja en tillförlitlig analys av hur informations- och kommunikationstekniken används, och en klassificering och utvärdering av informationskällor samt definiering av indikatorer, och att betrakta den statistiska bearbetningen av ovannämnda som en högt prioriterad åtgärd, med tonvikten lagd vid en integrering av uppgifterna,
4. uppmanar kommissionen att omedelbart gå in för att lösa frågan om det vetenskapliga sammanhang som råder mellan informations- och kommunikationsteknik och skolresultaten, genom att låta utföra studier och genom att vidta alla de åtgärder som kan tänkas ha effekt för att investeringarna skall ge mätbara resultat,
5. uppmanar kommissionen att ta initiativ till en förbättring av de indikatorer som används för att mäta de kvalitetsmässiga karaktärsdragen i utbildningsprocessen, i syfte att ge oss trovärdiga och – i så hög grad som möjligt – integrerade uppgifter,
6. uppmanar kommissionen att lägga fram en plan för hur de offentliga investeringarna i informations- och kommunikationsteknik skall kunna utnyttjas maximalt; anser att denna plan också bör omfatta problematiken i anslutning till digitala bibliotek och offentliga platser som erbjuder tillträde till digital anslutning, för att man skall lyckas minska på ojämlikheten och bättre kunna tjäna allmänhetens och de europeiska medborgarnas intressen,
7. erinrar om att en fjärdedel av de arbetstillfällena som skapats under 1990-talet finns inom verksamheter som är knutna till informationssamhället och att denna tendens på arbetsmarknaden kvarstår. Följaktligen är det nödvändigt att på lämpligt sätt förbereda studenterna så att de kan anpassa sig till en arbetsmarknad som domineras av den nya tekniken,
8. uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra ytterligare ansträngningar för att överbrygga klyftan mellan Europeiska unionen och USA när det gäller att använda och behärska datateknik både inom utbildnings- och företagssektorn,
9. begär att investeringar kontinuerligt görs inom utbildningssektorn för att klara av de snabba förändringarna inom den nya tekniken,

10. erinrar om att utbildningen av lärare är prioriterat och understryker att det är absolut nödvändigt med en allmän reform av utbildningssystemet för att inläringen av informations- och kommunikationsteknik integreras i skolans och studenternas vardagsliv,
11. uppmanar unionen och medlemsstaterna att främja utbildningen inom den nya tekniken och att ge företagen adekvat tekniskt och finansiellt stöd för att klara av de snabba förändringarna inom IKT-sektorn, däribland framför allt till små och medelstora företag, mikroföretag och hantverk så som begärs i det fleråriga programmet för företag och företagsamhet, 2001-2005,
12. betonar vikten av främjandet av informations- och kommunikationsteknik såväl inom utbildningen som i företagen för att klara de utmaningar som den nya ekonomin medför, bekämpa den sociala utslagningen samt hämta in förseningen vad gäller den ekonomiska utvecklingen inom vissa regioner i unionen,
13. betonar att informations- och kommunikationsteknik skapar ett socialt och ekonomiskt område av gränsöverskridande karaktär, vilket man måste ta hänsyn till vid utarbetandet av social och ekonomisk politik liksom politik för utbildning och arbete,
14. välkomnar kommissionens meddelande om eLearning, som kommer att ge nya, viktiga impulser till att inom utbildningsväsendet sprida och lära ut hur den nya tekniken används och anser att det är viktigt att man, för att lyckas fullfölja de mål som ställts upp i meddelandet, i medlemsstaterna uppvisar den politiska vilja som krävs,
15. betonar att om medlemsstaterna har upprättat olika strategier och handlingslinjer för att främja spridning av och utbildning i hur man inom utbildningsväsendet skall använda den nya tekniken, är ett samarbete dem emellan och med unionen fortsatt en avgörande faktor för att man skall lyckas,
16. anser att samtliga sektorer – teknisk forskning, företag och offentliga myndigheter - bör sträva efter att uppnå de mål som ställts upp i meddelandet om eLearning,
17. konstaterar att det finns betydande skillnader mellan de olika medlemsstaterna när det gäller deras förmåga och möjlighet att utforska ny teknik inom skolväsendet och att man måste se till att minska, eller till och med eliminera, dessa skillnader,
18. uppmanar kommissionen att i detalj ange vilka åtgärder som skall vidtas, såväl inom Europeiska unionen som i de enskilda medlemsstaterna, för att uppnå de mål som ställts upp i meddelandet om eLearning,
19. kräver att de nya teknikerna ställs till alla medborgares förfogande, även de som gått ut skolan och de som inte längre har en plats på arbetsmarknaden, genom att skapa "telematiktorg" i kommunerna i varje region i Europeiska unionen,
20. välkomnar det faktum att kommissionen för vart och ett av de initiativ som antas inom ramen för eLearning kommer att genomföra en analys av de yrkesutbildningspolitiska insatserna för att kunna bedöma framstegen i förhållande till de fastställda målen,

effektiviteten i åtgärderna och politiken samt spridningen av goda lösningar och berikandet av de gemensamma reflexionerna,

21. uppmanar kommissionen att tydligt fastställa vilka budgetmedel som skall användas för att finansiera de initiativ som planeras inom ramen för eLearning och att slå fast hur stor del som skall utgöras av nationell respektive europeisk finansiering, och begär vidare att kommissionen klargör vilka poster i 2001 års budget som är aktuella för att finansiera åtgärderna i enlighet med målen i meddelandet,
22. uppmanar kommissionen att se över de tillgängliga finansiella resurserna (strukturfonderna, fonder för forskning osv.) och rikta dessa till förmån för projekt inom ramen för detta initiativ; det måste framgå tydligt vilka medel som skall finansiera de olika projekten,
23. välkomnar kommissionens avsikt att främja snabb Internettillgång för studenter och hoppas att dessa ansträngningar även omfattar samordning med det europeiska forskningsområdet,
24. konstaterar att datorpriserna hindrar många familjer och skolor från att kunna köpa datorer och att dessa kostnader, liksom kostnaderna för tillgång till Internet, måste minskas för att målen i meddelandet om eLearning skall kunna uppnås,
25. uppmanar medlemsstaterna att i sinom tid ta itu med kommissionens initiativ och rekommendationer som syftar till att minska kostnaderna för tillgång till Internet (minskade kostnader för förhyrda förbindelser, tilldelning av licenser, uppdelning av anslutningarna till accessnätet) och att snarast utreda hur dessa kan införlivas,
26. betonar att det är nödvändigt att tillhandahålla den nya informations- och kommunikationstekniken på flera olika språk och hoppas särskilt att kommissionen vidtar stödåtgärder för att uppmuntra produktionen av utbildningsprogramvara och multimedia på alla Europeiska unionens officiella språk i samarbete med näringslivet.

10 maj 2000

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR SYSSELSÄTTNING OCH SOCIALFRÅGOR

till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

om rapporten från kommissionen till rådet och Europaparlamentet -
Att bana väg för framtidens utbildning - Att främja innovation med hjälp av ny teknik
KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS)

Föredragande: Michel Rocard

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 28 mars 2000 utsåg utskottet för sysselsättning och socialfrågor Michel Rocard till föredragande.

Vid utskottssammanträdet den 8 maj 2000 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid detta sammanträde godkände utskottet nedanstående slutsatser med 8 röster för och 5 nedlagda röster.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Michel Rocard (ordförande och föredragande), Jillian Evans, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Hélène Flautre, Stephen Hughes, Dieter-Lebrecht Koch (suppleant för Thomas Mann), Jean Lambert, Mario Mantovani, Claude Moraes, Herman Schmid, Miet Smet och Helle Thorning-Schmidt.

KORTFATTAD MOTIVERING

1996 antog rådet (utbildning) en resolution om pedagogisk programvara för användning av multimedia i utbildning¹ i syfte att utarbeta en allmän ram för utvecklingen av en gemensam utbildningspolitik.

Sedan 1996 har det skett en oerhörd vidareutveckling av de tekniska rambetingelserna. Prestationsförmågan hos datorer och överföringskanaler har flerdubblats, Internet och e-post uppvisar en enorm tillväxt och utbudet av datorprogram förnyas uppskattningsvis var tredje kvartal.

Medlemsstaterna i sin tur har på det nationella planet utvecklat olika handlingsplaner för att integrera informations- och kommunikationsteknikens (IKT) instrument i skolundervisningen. I kommissionens rapport sammanfattas medlemsstaternas framsteg och samtidigt påpekas utmaningarna inför framtiden. Från utskottets synpunkt är följande aspekter viktiga:

Att utrusta skolor med IKT

Medlemsstaterna har satt som mål att inom ramen för de sysselsättningspolitiska riktlinjerna utrusta sina skolor med datorer och att ge alla elever och studerande tillgång till Internet till slutet av år 2002. Detta mål verkar i förstone mycket ambitiöst, men en jämförelse med USA visar klart att Europa är långt ifrån någon föregångare: I USA skall varje klassrum vara uppkopplat till Internet år 2000, medan de flesta EU-stater inte siktar på att alla skolor skall vara Internetuppkopplade förrän år 2002.

Vid en närmare anblick är de mål som läggs fram i de sysselsättningspolitiska riktlinjerna tämligen vaga. Det kommer därför att vara nödvändigt för medlemsstaterna att i sina handlingsplaner för sysselsättning närmare fastställa målen i fråga om kvantitativa och kvalitativa indikatorer (typ av skola, kvalitetsmässig standard på utrustningen, användare per dator etc.).

Programutveckling

Kommissionen fastställer också att marknaden för pedagogisk programvara för multimedia fortfarande är underutvecklad och framför allt mycket fragmenterad. Ett högklassigt utbud av pedagogisk programvara och pedagogiska tjänster för multimedia förutsätter dock ett partnerskapslikande samarbete mellan myndigheterna och industrin, större investeringar i utbildningssektorn samt en motsvarande omställning av inlärningsmetoderna. Tekniska, kulturella, ekonomiska, sociala och institutionella aspekter måste beaktas. Europeiska gemenskapen kan här inom ramen för gemenskapsprogrammen för forskning (Telematiktillämpningar) och utbildning (Sokrates och Leonardo da Vinci) lämna värdefulla bidrag till utvecklingen av innovativ utbildningsprogramvara med hänsyn tagen till den europeiska dimensionen.

Anpassning av inlärningsmetoder och lärarutbildning

¹ EGT C 195, 6.7.1996, s. 8.

IKT får inte bara ”slängas in” i de traditionella undervisningsstrukturerna. Tvärtom måste det ske en grundläggande omorganisation av undervisningen när det gäller rumsliga, tidsmässiga och innehållsmässiga aspekter. Undervisningspassen vid datorn måste kompletteras med lektioner där interaktionen mellan elever och lärare står i förgrunden. Den rumsliga strukturen måste ombildas och den strikta tidsindelningen av undervisningstillfällena måste ses över. Även utbildningsmålen måste omprövas. Tillägandet av faktakunskaper måste i framtiden stå tillbaka för främjandet av problemlösningsförmåga och -metoder samt utvärderingsförmåga. Anpassningen av utbildningsplaner måste gå hand i hand med ansträngningarna när det gäller utbildning och fortbildning av lärare. Dels måste lärarna ges starkare motivation att använda IKT i undervisningen, dels måste den pedagogiska, sociala och problemlösande kompetensen framdeles förstärkas inom lärarutbildningen. Gemenskapsprogrammen för allmän utbildning och yrkesutbildning, särskilt Sokrates och Leonardo da Vinci, kan ge värdefulla bidrag till detta.

IKT och social integration

Den ökade användningen av IKT riskerar att dela upp samhället i de som kan utnyttja de nya IKT-instrumenten och de som inte kan göra det. Frågan om tillgång till den nya tekniken är därför av stor samhällelig vikt. Främjandet av IKT får inte begränsas till skolorna, eller till olika segment av skolor, utan måste omfatta alla samhälls- och åldersgrupper. Man måste också ta hänsyn till lika möjligheter för kvinnor och män när det gäller tillgång till den nya tekniken.

SLUTSATSER

Utskottet för sysselsättning och socialfrågor uppmanar utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

Utskottet för sysselsättning och socialfrågor

1. påpekar att medlemsstaterna inom ramen för sysselsättningsriktlinjerna för år 2000 har satt som mål att till slutet av 2002 ha utrustat sina skolor med datorer och underlättat tillgång till Internet och uppmanar medlemsstaterna att närmare fastställa de allmänna målen på grundval av konkreta kvantitativa och kvalitativa indikatorer,
2. påpekar mot bakgrund av informationsteknikens snabba utveckling att stora återkommande investeringar inom utbildningssektorn är nödvändiga och uttalar sig för en finansiering av dessa investeringar genom upprättandet av partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn,
3. uppmanar kommissionen att inom ramen för gemenskapsprogrammen för forskning samt för allmän utbildning och yrkesutbildning stödja produktion och spridning av högklassiga pedagogiska programvaror,
4. anser att införandet av informations- och kommunikationsteknik i skolorna måste åtföljas av en omfattande reform av skolundervisningen och uppmanar kommissionen att stödja denna reform genom pedagogisk grundforskning inom ramen för gemenskapens forskningspolitik och genom att främja utbildning och fortbildning av

lärare inom ramen för strukturfonderna,

5. påpekar att för genomförandet av ett socialt rättvist informationssamhälle måste alla medborgare oavsett socioekonomiska förhållanden, kön och ålder ha tillgång till informations- och kommunikationstekniken och uppmanar i detta sammanhang medlemsstaterna och kommissionen
 - att främja åtgärder som underlättar alla elevers tillgång till informations- och kommunikationstekniken även utanför den ordinarie skolundervisningen,
 - att främja kunskapsutbyte mellan elever och föräldrar när det gäller informations- och kommunikationsteknik,
 - att vid utvecklandet av undervisningsprogramvara särskilt lägga vikt vid svaga och handikappade elevers särskilda behov.

9 oktober 2000

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHETSFRÅGOR

till utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott

över rapporten från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: Att bana väg för framtidens utbildning - att främja innovation med hjälp av ny teknik (KOM(2000) 23 – C5-0147/2000 – 2000/2090(COS))

Föredragande: Helena Torres Marques

ÄRENDETS GÅNG

Vid utskottssammanträdet den 11 juli 2000 utsåg utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor Helena Torres Marques till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 2 oktober och 9 oktober 2000 behandlade utskottet förslaget till yttrande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet nedanstående slutsatser med 18 röster för och 2 röster emot.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Maj Britt Theorin (ordförande), Marianne Eriksson, Anne E.M. Van Lancker och Jillian Evans (vice ordförande), Helena Torres Marques (föredragande), María Antonia Avilés Perea, Marielle de Sarnez, Geneviève Fraisse, Fiorella Ghilardotti, Lissy Gröner, Anna Karamanou, Rodi Kratsa, Astrid Lulling, Eryl Margaret McNally, Christa Prets, Amalia Sartori Patsy Sörensen, Elena Valenciano Martínez-Orozco och María Izquierdo Rojo (suppleant för María Rodríguez Ramos).

KORTFATTAD MOTIVERING

Detta yttrande ges i samband med en analys av vad som uppnåtts i fråga om utbildning, informations- och kommunikationsteknik och lärarutbildning, för att förbereda en ny etapp av det europeiska samarbetet inom detta område.

Efter de resolutioner och slutsatser som rådet (utbildning) antog 1996 har kommissionen gjort en utvärdering av vilka framsteg som gjorts under de tre senaste åren, och undersökt vad som krävs för en mer harmonisk utveckling av den praktiska användningen och tekniken.

Europeiska rådet i Lissabon fastslog som mål att ett kunskapssamhälle skall upprättas. Genom detta mål understryks det att livslångt lärande är av grundläggande betydelse, och man ser inte enbart till skolinläringen, utan även till miljön kring barnet, framför allt föräldrarna.

- ***En mer ambitiös EU-politik:***

Som föredragande för detta yttrande vill jag peka på den potential informationssamhället har och vilka möjligheter det erbjuder till sysselsättning och närhet till beslutsfattandet. Jag är emellertid medveten om att det är nödvändigt att vidta åtgärder för att undvika att det skapas ett samhälle som är uppdelat mellan de personer som kan utnyttja och dra fördel av de tekniska framstegen och de som inte har tillräckliga kunskaper om, och står utanför, informationssamhället.

Jag påminner om att största delen av de människor som blir utslagna är kvinnor. Utvecklandet av ny informationsteknik bör därför ske inom ramen för en process som inbegriper människor istället för att utesluta dem ytterligare. Extra insatser bör riktas mot flickor, kvinnliga lärare och kvinnor i egenskap av mödrar.

Europeiska unionen måste främja utvecklingen av en enhetlig övergripande strategi på lång sikt. Tillgången till den nya tekniken får inte begränsas till skolan, utan bör omfatta alla grupper i samhället, och särskilt bör man inrikta sig på att skapa lika möjligheter avseende tillgången till ny teknik. Att gynna utvecklingen av ett kvalitetsutbud innebär att öka de offentliga investeringarna, framför allt kvaliteten på infrastrukturen för Internetuppkoppling (högkapacitetsnätverk, lokala nätverk), inte enbart i skolorna, utan även på offentliga platser som exempelvis bibliotek och lokaler för flera ändamål.

- ***Att stärka den sociala sammanhållningen:***

Spridningen av allmän användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) inom utbildningen kan ökas endast om initiativen på alla nivåer till fullo tar hänsyn till behoven hos dem som av ekonomiska, geografiska eller andra orsaker är mindre gynnade.

Vi kan konstatera att det i de allra flesta fall är modern som följer upp skolarbetet utanför skolan. Detta ansvar är ännu större i familjer med en ensamstående mor, liksom i mindre gynnade miljöer. Kommissionen bör i högre grad uppmärksamma behovet av att inrätta specifika program för att säkerställa mer jämlik tillgång och att främja utvecklingen av alternativa metoder för information, fortbildning och tillgång

vad gäller ITK för dessa befolkningsgrupper och i synnerhet för kvinnor.

- ***Från informations- och kommunikationsteknik (IKT) till interaktiva multimedietjänster:***

Utbildning förutsätter att informationen håller hög kvalitet och är enhetlig, och denna måste identifieras, struktureras och kombineras på ett relevant sätt i ett visst sammanhang. Insatserna bör vara bättre utformade, det vill säga klarare definierade. IKT kan främja användning av aktiva pedagogiska metoder, och leda till en högre kvalitet på utbildningen.

Vi konstaterar att användningen av multimedia i undervisning ännu är baserad på främst video, teveprogram och programvara. Användningen av Internet, e-post och videokonferenser ligger långt efter.

Den mest avancerade användningen av IKT för pedagogiska ändamål finner man inom primärskolan, där man använder multimedieprogramvara av en mer varierad, intressant och lekfull karaktär, i socialiseringssyfte. Tillgång för alla bör eftersträvas även i sekundärskolan för att undvika att informationstekniken förblir ett område som till största delen är förbehållet män. Kommissionen bör, på detta stadium, vara uppmärksam på multimedieinnehållet, som alltför ofta är utformat för män, och verka för att skapa en positiv roll för flickor.

Undervisningsinsatsen hänger även samman med de nya möjligheterna till utbyte mellan elever, lärare, föräldrar och utomstående partner genom möjligheterna att samverka via Internet. Det gäller att motivera och styra barnet så att detta utbyte blir ett stöd i utbildningsprocessen, baserat på nyfikenhet, upptäckter och experimentlusta. Utöver en utbildning som fokuserar på verktygen måste man investera i utbildningar som i synnerhet använder nyskapande pedagogiska metoder. Föräldrarna bör kunna engageras inom ramen för lokala initiativ.

Slutligen bör specifika åtgärder vidtas för att uppmuntra kvinnor att börja inom multimedieindustrin och ombesörja att innehållet svarar mot flickornas behov, och att de könsstereotyper som finns undviks.

- ***Att förändra kunskapsinhämtningen:***

Kraven på utbildningspolitiken och moderniseringen av utbildningssystemen är stora. Informationstekniken är inte enbart ett undervisningsämne som skall läggas till i läroplanen. Att förändra sättet att inhämta kunskaper kan leda till att alla aspekter av undervisning och inläring ändras.

Det faktum att det finns alltför kvinnliga lärare motsvaras inte av en lika stor ökning av antalet kvinnor på ledande poster. Löpande fortbildning bör stimulera och hjälpa kvinnor att nå högre poster. Tyvärr kan man ofta konstatera att utbildningssystemen alltför ofta bidrar till att könsdiskrimineringen upprätthålls i samhället, och detta sker genom hela skoltiden.

SLUTSATSER

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhetsfrågor uppmanar utskottet för kultur, ungdomsfrågor, utbildning, medier och idrott att som ansvarigt utskott infoga följande punkter i sitt resolutionsförslag:

1. Parlamentet anser att främjande av en hög sysselsättningsnivå utgör ett av unionens grundläggande mål inom ramen för de nya riktlinjerna för sysselsättningsstrategin som antogs av Europeiska rådet i Lissabon. Detta innebär att andelen sysselsatta kvinnor bör öka från 51 till 60 procent inom de tio närmaste åren. All ytterligare ökning av sysselsättningen bör också innebära en ökning av sysselsättningsnivån bland kvinnor, och informations- och kommunikationstekniken (IKT) ger Europa nya möjligheter vad gäller tillväxt och skapande av arbetstillfällen,
2. konstaterar att den nya tekniken är en viktig faktor för utveckling, men att den också kan ge upphov till nya former av diskriminering och uteslutning av kvinnor som redan är underrepresenterade inom denna sektor; anser att det är viktigt att undvika att informationssamhället ökar klyftorna i samhället i stort och på arbetsmarknaden; anser att man skall garantera samtliga elever lika möjligheter till IT-utbildning och främja för framför allt flickor att få tillgång till sådan utbildning. Det är av yttersta vikt att kvinnorna integreras i utvecklingsprocessen, eftersom varannan arbetsplats skapas inom sektorn för ny teknik. Alla bör göras medvetna om kvinnans position i den förvärvsarbetande delen av befolkningen och de framtidsutsikter som finns i fråga om personalbehov inom denna sektor (mer än 1,6 miljoner personer fram till år 2004). Man bör således ta tillfället i akt att inleda en process som gör människor delaktiga genom att utveckla fortbildningsprogram som är anpassade till kvinnor,
3. uppmanar kommissionen att i framtida gemenskapsprogram främja satsningar på forskning samt sociala och tekniska pilotprojekt i syfte att förutsäga vilken utveckling som är att vänta inom utformandet av utbildning och fortbildning, liksom att sprida bästa praxis. Detta för att stimulera till kunskapsutbyte mellan elever och föräldrar inom en mångsidig ram som är tillgänglig för alla,
4. gratulerar därför kommissionen till dess rapport och anser att den bör att vidta åtgärder som inriktas på
 - att stimulera initiativ som främjar pragmatiska lösningar för stöd och samordna och utveckla utbytet av erfarenheterna om initiativ som tar hänsyn till kvinnors behov, i synnerhet hos dem som till följd av funktionshinder, av ekonomiska, geografiska eller andra orsaker är mindre gynnade. Skolan bör även utöver ordinarie skoltid vara den främsta utbildningsanstalten, vilket vore ett sätt att få de offentliga investeringarna inom området att löna sig,
 - att gynna utarbetandet av ändamålsenlig programvara för undervisning (som innehåller stegvisa nivåer som gör det möjligt för eleven att gå framåt i sin egen rytm), genom att ett samarbete upprättas mellan skolor och näringsliv som undviker könsstereotyper och tillhandahåller positiva förebilder för flickor,

- att förvissa sig om att kvaliteten på produkterna garanteras genom tjänsteavtal mellan leverantörerna och skolorna, för att säkerställa att materialet är ständigt uppdaterat,
 - att fortsätta diskussionerna med de berörda miljöerna för att finna en lösning på problemet med licenser för program ("software.") som är avsedda för skolor,
5. håller mycket starkt fast vid konceptet "learning society", det vill säga behovet av livslångt lärande, med tanke på att kvinnor fortfarande dubbelarbetar. Flickor och kvinnor måste uppmuntras till att delta i utbildnings- och fortbildningsprogram – framför allt inom naturvetenskapliga och tekniska områden – som leder till bredare möjligheter till olika yrkesval. Prioritet bör ges till kvinnliga lärare, så att de kan använda sig av adekvat och effektiv utrustning, såväl i skolan som i hemmet, i syfte att säkerställa ett livslångt lärande,
 6. begär att kriterier för utrustning och infrastruktur fastställs, på grund av den snabba utvecklingen inom IT-sektorn. Med tanke på detta vore det önskvärt att de offentliga investeringarna framför allt koncentreras på frågan om infrastruktur för Internetuppkoppling (högastighetsanslutningar, lokala nätverk) och utveckling av tjänster och innehåll on-line av hög kvalitet,
 7. efterfrågar av samma anledning en koncentration av de offentliga investeringarna, vilket borde få myndigheterna att bland annat underlätta köp eller förhyrning av hemdatorer och vidta speciella åtgärder för mindre gynnade familjer, i syfte att främja lika möjligheter till tillgång, utrustning och uppkoppling i hemmen,
 8. anser att tillträdet till ny teknik innebär att vara mitt i världen. Lokala initiativ, som krävs som ramverk för tillgången till infrastruktur, bör syfta till att göra alla, framför allt kvinnor, medvetna om att den nya tekniken gör det möjligt att komma i kontakt med yrkesmässiga, geografiska och kulturella nät som upphäver avstånden. Dessa nätverk kan stimulera till social och regional sammanhållning,
 9. anser att varje EU-land bör med kommissionens stöd arbeta för att reklamkampanjer inte presenterar den nya tekniken som något som i huvudsak riktar sig till män. De bör utnyttja kvinnornas kunskaper på detta område och tänka på att den nya tekniken framför allt sprids av kvinnliga lärare som är i majoritet inom den obligatoriska undervisningen.